

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:804

av Lena Ek och Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Närmare samarbete mellan bistånd och forskning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av närmare samarbete mellan bistånd och forskning.

Motivering

Förorenade jordar är ett av världens största miljöproblem. Sanering av sådana områden efter utsläpp av olika slag är en viktig verksamhet då föroreningar hotar människors hälsa, matproduktion och vattenförsörjning. Men arsenik är ett grundämne naturligt förekommande i marken i vissa områden. I regel är halterna i Sverige mycket låga. I bergarter finns mer än 200 olika mineral som innehåller arsenik. Utvecklingsländer har inte samma möjlighet som Sverige att diagnosticera, kategorisera och slutligen åtgärda sådana problem.

Länder som Bangladesh och Pakistan har svåra problem med uppträngande arsenik i matjordar och dricksvattentäkter. Samtidigt gör klimatförändringarna att dricksvattenproblemen blir värre och värre. Smältande glaciärer försämras som dricksvattenreserver, häftiga regn förstör befintliga brunnar och i kustnära låglänta områden sker saltvatteninträngning p g a höjda havsnivåer.

Det finns forskning som pekar på att växters upptag av ämnen kan bidra till att utveckla ny teknik som skulle kunna vara till nytta. Immobilisering med växter kan ske genom både landlevande växter samt genom filtrering med växters hjälp i arsenikförorenat vatten.

Utsläpp av sot och partiklar orsakar miljontals dödsfall i världen varje år. Samtidigt bidrar sådana utsläpp starkt till climateffekten genom att snabbsmälta isar och glaciärer.

Kunskapen om sotutsläppens hälsoeffekter och miljö- och klimateffekter bygger på decennier av forskning med svenska forskare i ledande roller. I dag har denna kunskap tagits tillvara i bl a Climate and Clean Air Coalition som idag har över hundra partners som arbetar med sexton åtgärdsplattformar för att minska utsläpp av sot och andra kortlivade klimatföroreningar. En viktig anledning till framgången är att CCAC adresserar både klimatutsläpp, jordbrukets minskande skördar p g a utsläpp samt hälsoeffekter.

New Climate Economy är ett internationellt forskningsprojekt som kombinerar klimatforskning med ekonomisk forskning och pekar på att det är möjligt att investera klimatvänligt och samtidigt skapa konkurrenskraft och jobb. Denna kunskap är viktig för att många länder ska överge sin hittills passiva linje i klimatfrågan och börja investera i grön teknik. Forskningens resultat presenterades på FN:s klimattoppmöte i New York i september och behöver nu tillämpas i ländernas framtidsplanering. Särskilt viktigt är att utvecklingsländernas beslutsfattare kan använda rapportens resultat i sin framtidsplanering. Svenskt och europeiskt bistånd behöver grundas på dessa fakta.

Här redovisas kortfattat hur pågående viktig forskning ger lösningar till utvecklings- och miljöproblem. Flera exempel finns. Samtidigt används inte alltid sådan kunskap i biståndsverksamhet, särskilt inte i det europeiska biståndet. För olika utvecklingsbanker eller finansiella marknaden är sådan kunskap också grundläggande för att investeringar ska bli hållbara.

Lena Ek (C)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)